

ЗАКОН
О ЗАБРАНИ РАЗВОЈА, ПРОИЗВОДЊЕ,
СКЛАДИШТЕЊА И УПОТРЕБЕ ХЕМИЈСКОГ ОРУЖЈА И
О ЊЕГОВОМ УНИШТАВАЊУ
("Сл. гласник РС", бр. 36/2009 и 104/2013)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим законом прописују се забране и ограничења развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и хемијских супстанци које служе за производњу тог оружја, начин и услови управљања хемијским супстанцама са двоструком наменом, што обухвата њихову производњу, прераду, коришћење и складиштење, у складу са потврђеном Конвенцијом о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању ("Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 2/00) - у даљем тексту: Конвенција, као и надзор над спровођењем овог закона.

Члан 2

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) Хемијско оружје је:

а) отровна хемијска супстанца и њени прекурсори, осим за сврхе које нису забрањене Конвенцијом, све док су врсте и количине у складу са циљевима Конвенције;

б) муниција и средства, посебно направљени да изазову смрт или повреде отровним својствима хемијских супстанци наведеним у тачки а) овог става;

в) свака опрема која је посебно пројектована за употребу у непосредној вези са муницијом и средствима наведеним у тачки б) овог става;

2) Отровна хемијска супстанца је свака хемијска супстанца која својим хемијским дејством на животне процесе може да изазове смрт, привремену онеспособљеност или трајне последице по људе или животиње, без обзира на њено порекло или начин на који је произведена;

3) Прекурсор је сваки хемијски реактант који учествује у било ком стадијуму производње хемијске супстанце употребом било које методе, укључујући и било коју кључну компоненту бинарног или вишекомпонентног хемијског система;

4) Производња отровне хемијске супстанце представља добијање те хемијске супстанце путем хемијске реакције;

5) Прерада отровне хемијске супстанце представља физички поступак као што је израда смеша, екстракција или пречишћавање, при чему се једна отровна хемијска супстанца не претвара у другу отровну хемијску супстанцу;

6) Коришћење отровне хемијске супстанце представља претварање те хемијске супстанце у другу хемијску супстанцу путем хемијске реакције;

7) Анекс подразумева Анекс о хемикалијама уз Конвенцију, који чине Упутства за листу хемикалија и Листу 1, 2. и 3;

8) Дискретна органска супстанца представља сваку хемијску супстанцу која припада групи хемијских једињења која садрже угљеник, осим оксида и сулфида угљеника и карбоната метала, а која се може идентификовати по хемијском називу, структурној формули, ако је позната, и ЦАС броју, уколико је одређен;

9) ПСФ супстанца је органска хемијска супстанца која садржи елементе фосфор, сумпор или флуор.

Члан 3

На територији Републике Србије забрањено је у било којим околностима:

1) развијати, производити, стицати, задржавати или, директно или индиректно преносити хемијско оружје на друга лица;

2) употребљавати хемијско оружје;

3) на било који начин укључивати у војне припреме употребу хемијског оружја;

4) на било који начин помагати, охрабривати или подстицати друге да се укључе у активности које су забрањене овим законом;

5) користити агенсе за сузбијање нереда као метод ратовања.

Члан 4

Забране из члана 3. овог закона не односе се на производњу, поседовање, прераду и коришћење отровних хемијских супстанци и њихових прекурсора (у даљем тексту: хемијске супстанце) за сврхе које нису забрањене Конвенцијом, као што су:

1) индустријске, пољопривредне, истраживачке, медицинске, фармацеутске или друге мирољубиве сврхе;

2) заштитне сврхе, односно, оне сврхе које се директно односе на заштиту од отровних хемијских супстанци и хемијског оружја;

3) војне сврхе које нису у вези са употребом хемијског оружја и не зависе од употребе отровних својстава хемијских супстанци као метода ратовања.

Хемијске супстанце из става 1. овог члана разврстане су на хемијске супстанце са Листе 1, 2. и 3. Анекса (у даљем тексту: Листе 1, 2. и 3). Листе 1, 2. и 3. чине саставни део овог закона и одштампане су уз њега.

Члан 5

О производњи, преради, коришћењу и складиштењу хемијских супстанци са Листе 1, 2. и 3, о постројењима за њихову производњу, прераду и коришћење као и о постројењима за производњу дискретних органских супстанци мора се поднети декларација Организацији за забрану хемијског оружја (у даљем тексту: Организација), најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Члан 6

Организација врши верификацију спровођења Конвенције у погледу производње, прераде, коришћења и складиштења хемијских супстанци, као и у погледу постројења за њихову производњу, прераду и коришћење, на основу декларације из члана 5. овог закона и извештаја међународне инспекције.

Члан 7

Забране из члана 3. овог закона не односе се на хемијске супстанце које нису наведене у Листи 1, 2. и 3, а које служе у сврху одржавања јавног реда и потребе сузбијања унутрашњих нереда.

О поседовању хемијске супстанце из става 1. овог члана министарство надлежно за унутрашње послове подноси декларацију Организацији преко Комисије за спровођење Конвенције, најкасније 30 дана по прибављању нове хемијске супстанце за те намере.

Декларација мора да садржи хемијски назив, структурну формулу и ЦАС број ако је одређен.

II КОМИСИЈА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ КОНВЕНЦИЈЕ

Члан 8

Комисија за спровођење Конвенције (у даљем тексту: Комисија) прати и координира активности у вези са спровођењем међународних обавеза из Конвенције, сарађује са Секретаријатом Организације и националним телима других држава чланица Конвенције, као и са међународном инспекцијом.

Комисију образује Влада.

Члан 9

О спровођењу овог закона Комисија подноси извештај Влади најмање једном у шест месеци.

Члан 10

Чланови Комисије и представници надлежних органа који учествују у спровођењу овог закона, дужни су да штите поверљиве информације до којих дођу у вршењу послова у вези са применом Конвенције.

III АКТИВНОСТИ КОЈЕ СУ ДОЗВОЉЕНЕ КОНВЕНЦИЈОМ

1. Обавеза пријављивања

Члан 11

Научни и војни институти, привредно друштво и друго правно лице (у даљем тексту: правно лице) пре започињања производње хемијске супстанце са Листе 1. морају имати одобрење министарства надлежног за одбрану.

Уз захтев за одобрење правно лице из става 1. овог члана подноси податке:

- 1) о фабрици, погону, односно постројењу за производњу хемијске супстанце са Листе 1;
- 2) о количини која ће се производити;
- 3) о хемијској супстанци која ће се производити;
- 4) у које сврхе ће се користити произведена хемијска супстанца.

Захтев из става 2. овог члана мора се поднети најкасније 210 дана пре дана предузимања активности за које се тражи одобрење.

Министарство надлежно за одбрану издаће одобрење ако се према поднетим подацима може оценити да је сврха производње и количина хемијске супстанце у складу са чланом 18. овог закона, као и да је постројење за производњу такво да одговара условима из чл. 19. и 20. овог закона.

По издавању одобрења из става 4. овог члана министарство надлежно за одбрану је дужно да о томе обавести Организацију преко Комисије.

Члан 12

Правно лице које користи или складишти хемијску супстанцу са Листе 1, односно производи, прерађује, користи или складишти хемијску супстанцу са Листе 2, односно производи хемијску супстанцу са Листе 3. у сврхе из члана 4. став 1. тач. 2) и 3) овог закона, као и власник, односно корисник фабрике, погона, односно постројења за њихову производњу, прераду и коришћење, дужни су да пре започињања своје делатности поднесу пријаву министарству надлежном за одбрану.

Пријава из става 1. овог члана садржи нарочито:

- 1) податке о фабрици, погону, односно постројењу и власнику односно кориснику;
- 2) податке о томе да ли се ради о производњи, преради, коришћењу или складиштењу хемијске супстанце;
- 3) податке о производним капацитетима фабрике, погона, односно постројења;
- 4) податке о тачном месту где се хемијска супстанца са Листе 1, 2. и 3. производи у оквиру фабрике, погона, односно постројења.

Члан 13

Уз захтев из члана 11. овог закона, као и уз пријаву из члана 12. став 2. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 1. подноси се и детаљан технички опис погона, односно постројења, укључујући и инвентар опреме, као и детаљни дијаграм.

Евиденцију о издатим одобрењима као и о поднетим пријавама води министарство надлежно за одбрану.

Упутство за вођење евиденције о издатим одобрењима и поднетим пријавама доноси министар надлежан за одбрану.

Члан 14

Привредно друштво, односно друго правно лице (у даљем тексту: правно лице) које производи, прерађује, користи или складишти хемијску супстанцу са Листе 2, односно производи хемијску супстанцу са Листе 3. и дискретну органску супстанцу у индустријске, пољопривредне, истраживачке, медицинске, фармацеутске или друге мирољубиве сврхе као и власник односно корисник фабрике, погона, односно постројења за њихову производњу, прераду и коришћење, дужан је да пре започињања своје делатности поднесе пријаву министарству надлежном за управљање хемикалијама.

Пријава из става 1. овог члана садржи нарочито:

- 1) податке о фабрици, погону, односно постројењу и власнику односно кориснику;
- 2) податке о томе да ли се ради о производњи, преради, коришћењу или складиштењу хемијске супстанце;
- 3) податке о производним капацитетима фабрике, погона односно постројења;
- 4) податке о тачном месту где се хемијска супстанца са Листе 2. и 3. производи у оквиру фабрике, погона, односно постројења.

Евиденцију пријава из става 1. овог члана води министарство надлежно за управљање хемикалијама.

Члан 15

Правно лице, односно власник или корисник из чл. 11. и 12. овог закона дужни су да пријаве министарству надлежном за одбрану сваку реконструкцију погона за производњу и коришћење хемијске супстанце, као и све промене у технологији производње и коришћења хемијских супстанци са Листе 1, најкасније 180 дана пре започињања реконструкције односно започињања рада по новој технологији.

О реконструкцији погона односно промене технологије из става 1. овог члана министарство надлежно за одбрану обавештава Организацију преко Комисије.

Члан 16

Правно лице из члана 11. овог закона и правно лице и власник, односно корисник фабрике, погона односно постројења из члана 12. овог закона дужан је да министарству надлежном за одбрану, а правно лице из члана 14. овог закона и власник, односно корисник фабрике, погона односно постројења из члана 15. овог закона министарству надлежном за управљање хемикалијама поднесе извештај о производњи хемијске супстанце са Листе 1, 2. и 3. и дискретне органске супстанце, о преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце са Листе 1. и 2, као и податке о фабрици, погону односно постројењу за њихову производњу, прераду и коришћење до 31. јануара текуће године за претходну календарску годину.

Поред извештаја из става 1. овог члана ова правна лица дужна су да поднесу и информацију о плановима за производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце, као и о плановима везаним за фабрику, погон, односно постројење у којима ће се те делатности обављати, најкасније до 15. септембра текуће године за наредну годину.

Ако настану промене у плановима за производњу, прераду и коришћење хемијске супстанце са Листе 2. односно у плановима за производњу хемијске супстанце са Листе 3, после достављања информације из става 2. овог члана, правно лице је дужно да то пријави најкасније 5 дана пре дана предузимања активности које доводе до ових промена.

Информација из ст. 2. и 3. овог члана не подноси се за дискретну органску супстанцу.

Члан 17

Извоз и увоз хемијске супстанце са Листе 1, 2. и 3. врши се на основу дозволе коју издаје министарство надлежно за спољну трговину наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене и само за сврхе дозвољене Конвенцијом.

Забрањен је извоз и увоз хемијске супстанце са Листе 1. и 2. са државом која није држава уговорница Конвенције.

Ималац дозволе из става 1. овог члана дужан је органу надлежном за издавање дозволе достави најкасније до 31. јануара текуће године извештај о реализованом извозу и увозу за претходну календарску годину, као и да најкасније до 15. септембра текуће године достави информацију о активностима планираним у наредној календарској години.

2. Хемијске супстанце са Листе 1.

Члан 18

Производња, коришћење и складиштење хемијских супстанци са Листе 1. може се вршити под условом:

- 1) да се та хемијска супстанца употребљава за истраживање, медицинске или фармацеутске сврхе, односно у заштитне сврхе;
- 2) да је количина хемијских супстанци само онолика колико је довољно да се испуни сврха из тачке 1. овог члана;
- 3) да укупна количина тих хемијских супстанци у било ком тренутку на територији Републике Србије за те намене не прелази једну тону;
- 4) да укупна количина за ове намене до које се дошло у било којој години производњом, повлачењем из залиха хемијског оружја или стечена трансфером, не прелази једну тону.

Члан 19

Производња хемијске супстанце са Листе 1. дозвољена је само у малим постројењима са једним погоном.

Мала постројења из става 1. овог члана морају да имају такве реакционе судове у којима се не може континуирано производити.

Запремина реакционог суда не сме бити већа од 100 литара, а ако има више реакционих судова запремина сваког суда не сме бити већа од пет литара, а укупна запремина свих судова не сме бити већа од 500 литара.

Члан 20

Изузетно од члана 19. овог закона, производња хемијске супстанце са Листе 1. може се обављати и ван малог постројења са једним погоном, ако:

- 1) је укупна количина произведених хемијских супстанци мања од 10 килограма годишње и ако та хемијска супстанца служи за заштитне сврхе;
- 2) је укупна количина већа од 100 грама а мања од 10 килограма годишње по постројењу и ако та хемијска супстанца служи за истраживачке, медицинске или фармацеутске сврхе;
- 3) се синтеза хемијских супстанци са Листе 1. за истраживачке, медицинске или фармацеутске сврхе врши у лабораторијама, под условом да је укупна количина мања од 100 грама годишње по лабораторији.

Члан 21

Извештај из члана 16. став 1. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 1. која се производи, набавља, користи или складишти у малим постројењима са једним погоном,

односно производи ван малог постројења са једним погоном у количинама из члана 20. став 1. тач. 1) и 2) овог закона садржи:

- 1) податке о постројењу односно погону;
- 2) хемијски назив, структурну формулу и ЦАС број;
- 3) примењени метод и произведену количину;
- 4) назив и количину прекурсора наведених у Листи 1, 2. и 3. који се користе у производњи хемијске супстанце са Листе 1;
- 5) утрошену количину, као и сврху за коју је она утрошена;
- 6) количину хемијске супстанце која је допремљена из другог постројења односно отпремљена у друго постројење са назнаком количине, намене и примаоца;
- 7) максималну количину хемијске супстанце која се у било ком тренутку складишти у току године, и ускладиштене количине на крају године;
- 8) податке о свакој реконструкцији постројења, односно погона и промени у технолошком процесу извршеним током године, укључујући инвентар опреме и детаљан дијаграм.

Изузетно од става 1. тачка 8) овог члана извештај за хемијску супстанцу са Листе 1. која се производи ван малог постројења са једним погоном не садржи инвентар опреме и детаљан дијаграм.

Члан 22

Информација о плановима из члана 16. став 2. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 1. која се производи, користи или складишти у малим постројењима са једним погоном, односно производи ван малог постројења са једним погоном у количинама из члана 20. став 1. тач. 1) и 2) овог закона обухвата:

- 1) податке о постројењу односно погону;
- 2) хемијски назив, структурну формулу и ЦАС број;
- 3) количину која се предвиђа да ће бити произведена и сврху производње;
- 4) податке о свакој реконструкцији постројења, односно погона и промени у технолошком процесу која се планира у следећој години укључујући инвентар опреме и детаљан дијаграм.

Поред података из става 1. тачка 3) овог члана информација за хемијску супстанцу са Листе 1. која се производи ван малог постројења са једним погоном обухвата и период када се планира производња, а изузетно од става 1. тачка 4) овог члана информација не обухвата инвентар опреме и детаљан дијаграм.

3. Хемијске супстанце са Листе 2.

Члан 23

Извештај из члана 16. ст. 1. и 2. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 2. подноси се за сваку фабрику са једним или више погона ако је у било којој од претходне три календарске године у њој произведено, прерађено или коришћено, односно ако је предвиђено да се произведе, преради или користи у наредној календарској години више од:

- 1) 1 килограма хемијске супстанце означене са ( ) са Листе 2, део А;
- 2) 100 килограма било које друге хемијске супстанце са Листе 2, део А;
- 3) 1 тоне хемијске супстанце са Листе 2, део Б.

Изузетно од става 1. овог члана извештај се не подноси за хемијску супстанцу:

1) из става 1. тач. 1) и 2) овог члана ако је концентрација те супстанце:

а) мања или једнака 1% у односу на укупну масу;

б) већа од 1%, али мања или једнака 10% у односу на укупну масу, под условом да је годишње произведено, прерађено или искоришћено мање од 10 килограма хемијске супстанце означене са (*) са Листе 2, део А, односно 1 тоне било које друге хемијске супстанце са Листе 2, део А;

2) из става 1. тачка 3) овог члана ако је концентрација те супстанце мања од 30% у односу на укупну масу.

Члан 24

Извештај из члана 16. став 1. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 2. садржи:

1) основне податке о фабрици, погону, односно постројењу;

а) назив фабрике, име власника, односно корисника или лица које њом руководи;

б) локацију фабрике, укључујући и адресу;

в) број погона, односно постројења у оквиру фабрике која производе, прерађују или користе ову хемијску супстанцу;

2) врсту погона односно постројења са детаљним подацима о месту тог погона у оквиру фабрике, укључујући конкретну зграду или број објекта, као и податке из тачке 1) у вези са тим погоном;

а) његове главне активности (производња, прерада, коришћење), односно друге активности у вези са том хемијском супстанцом (складиштење);

- б) производни капацитет;
- в) податке о томе да ли се погон користи само за ове активности или има и друге намене;
- 3) податке о хемијској супстанци;
  - а) назив хемијске супстанце општи или комерцијални који користи то постројење, структурну формулу и ЦАС број (ако је одређен);
  - б) укупну количину хемијске супстанце која је произведена, прерађена, коришћена, увезена или извезена у току претходне календарске године;
- 4) сврху производње, прераде или коришћења хемијске супстанце;
  - а) спецификацију типова производа (шифру производне групе);
  - б) продају уз навођење крајњег корисника и његове делатности.

Члан 25

Информација из члана 16. став 2. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 2. обухвата:

- 1) основне податке о фабрици, погону, односно постројењу, и то:
  - а) назив фабрике, име власника, односно корисника или лица које њом руководи;
  - б) локацију фабрике, укључујући и адресу;
  - в) број погона, односно постројења у оквиру фабрике која производе, прерађују или користе ову хемијску супстанцу;
- 2) врсту погона односно постројења са детаљним подацима о месту тог погона у оквиру фабрике, укључујући конкретну зграду или број објекта, као и податке из тачке 1) у вези са тим погоном, и то:
  - а) његове главне активности (производња, прерада, коришћење), односно друге активности у вези са том хемијском супстанцом (складиштење);
  - б) производни капацитет;
  - в) податке о томе да ли се погон користи само за ове активности или има и друге намене;
- 3) податке о хемијској супстанци;
  - а) назив хемијске супстанце општи или комерцијални који користи то постројење, структурну формулу и ЦАС број (ако је одређен);
  - б) укупну количину хемијске супстанце чија се производња, прерада или коришћење предвиђа, укључујући и предвиђено време за те активности;

- 4) сврху производње, прераде или коришћења хемијске супстанце;
- а) спецификацију типова производа (шифру производне групе);
- б) продају уз навођење крајњег корисника и његове делатности.

4. Хемијске супстанце са Листе 3.

Члан 26

Извештај из члана 16. става 1. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 3. подноси се за сваку фабрику која се састоји од једног или више погона ако је у њој током претходне календарске године произведено, односно ако ће се у наредној календарској години произвести више од 30 тона сваке хемијске супстанце са Листе 3. чија је концентрација најмање 30% у односу на укупну масу.

Члан 27

Извештај из члана 16. став 1. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 3. садржи:

1) основне податке о фабрици, погону, односно постројењу, и то:

а) назив фабрике, име власника, односно корисника или лица које њом руководи;

б) локацију фабрике, укључујући и адресу;

в) број погона, односно постројења у оквиру фабрике која производе ову хемијску супстанцу;

2) врсту погона односно постројења са детаљним подацима о месту тог погона у оквиру фабрике, укључујући конкретну зграду или број објекта, као и податке из тачке 1) у вези са тим погоном;

а) врсту главне активности;

3) податке о хемијској супстанци;

а) назив хемијске супстанце општи или комерцијални који користи то постројење, структурну формулу и ЦАС број (ако је одређен);

б) приближну количину хемијске супстанце која је произведена у току претходне календарске године;

в) сврху за коју се одређена хемијска супстанца производи.

Члан 28

Информација из члана 16. став 2. овог закона за хемијске супстанце са Листе 3. обухвата:

- 1) основне податке о фабрици, погону, односно постројењу;
  - а) назив фабрике, име власника, односно корисника или лица које њом руководи;
  - б) локацију фабрике, укључујући и адресу;
  - в) број погона, односно постројења у оквиру фабрике која производе ове хемијске супстанце;
- 2) врсту погона односно постројења са детаљним подацима о месту тог погона у оквиру фабрике, укључујући конкретну зграду или број објекта, као и податке из тачке 1) у вези са тим погоном;
  - а) врсту главне активности;
- 3) податке о хемијској супстанци, и то:
  - а) назив хемијске супстанце општи или комерцијални који користи то постројење, структурну формулу и ЦАС број (ако је одређен);
  - б) приближну количину хемијске супстанце чија се производња планира;
  - в) сврху производње хемијске супстанце.

5. Дискретне органске супстанце

Члан 29

Извештај из члана 16. став 1. овог закона подноси се за дискретне органске супстанце (ДОС) под условом да су синтезом произведене у једној фабрици односно њеном погону или постројењу у претходној години у количини, и то:

- 1) више од 200 тона, или
- 2) више од 30 тона дискретних органских супстанци које садрже елементе фосфор, сумпор или флуор (у даљем тексту: ПСФ супстанце).

Изузетно од става 1. овог члана извештај се не подноси за дискретну органску супстанцу која је експлозив или угљоводоник.

Члан 30

Извештај из члана 16. став 1. овог закона садржи следеће податке:

- 1) податке о фабрици у којој се налази погон за производњу те супстанце, и то:
  - а) назив фабрике, име власника, односно корисника или лица које њиме руководи;

- б) прецизну локацију, укључујући и адресу;
- в) врсту главне активности;
- 2) приближан број погона који производе дискретне органске супстанце са посебно наведеним бројем погона за производњу ПСФ супстанце;
- 3) податке о дискретној органској супстанци, и то:
  - а) приближне укупне количине сваке од произведених дискретних органских супстанци;
  - б) приближне укупне количине сваке од произведених ПСФ супстанци.

6. Декларације

Члан 31

Министарство надлежно за одбрану односно министарство надлежно за управљање хемикалијама на основу извештаја и информација из члана 16. овог закона, као и орган надлежан за издавање дозволе из члана 17. став 3. овог закона, за извоз и увоз на основу извештаја и информација дужни су да сачине нацрт декларација у складу са Конвенцијом и да их најкасније до 1. марта текуће године доставе Комисији.

Декларације из става 1. овог члана као и декларације о збирним подацима за целу земљу, Комисија са надлежним органима припрема и доставља Организацији.

IV НАДЗОР

Члан 32

Надзор над спровођењем овог закона врши се међународном верификацијом и инспекцијским надзором.

1. Међународна верификација

Члан 33

Међународна верификација врши се међународном инспекцијом коју спроводе међународни инспектори у сарадњи са пратећим тимом.

Члан 34

Обавештење о доласку међународне инспекције Организација упућује Комисији која је дужна да потврди пријем обавештења о најављеној инспекцији.

Члан 35

Комисија из свог састава образује пратећи тим. За чланове пратећег тима могу бити одређени и други представници надлежних органа који већ имају представнике у Комисији, у зависности од тога да ли је међународна инспекција најављена за правна лица из чл. 11. и 12. овог закона или за правна лица из члана 14. овог закона.

Начин и поступак сарадње са међународном инспекцијом при вршењу инспекције правних лица из става 1. овог члана, упутством уређује министар надлежан за управљање хемикалијама у сарадњи са министром надлежним за одбрану.

Члан 36

Пратећи тим током инспекције осигурава да се међународни инспекцијски тим придржава обавеза и ужива права која су предвиђена одредбама Конвенције и у том циљу:

- 1) на улазном месту од шефа међународног инспекцијског тима прима писмено овлашћење издато од Организације о врсти, месту, времену и начину вршења инспекције;
- 2) на улазном месту проверава опрему и инструменте које међународни инспекцијски тим уноси и прихвата их или одбија на основу листе издате од стране Организације и приложених докумената;
- 3) обезбеђује транспорт како би инспекцијски тим дошао до места инспекције у року од 12 сати од момента доласка на улазно место;
- 4) обезбеђује да се инспекција спроводи по процедури прописаној у Конвенцији;
- 5) учествује у верификационим активностима које спроводи инспекцијски тим, надгледа стриктно придржавање мандата утврђеног од стране Организације и надгледа да се вршењем инспекције у што мањој мери ометају редовне активности на инспекцијском месту или у појединим погонима;
- 6) проверава, након спроведене инспекције, опрему и инструменте као и узорке узете од стране међународних инспектора и учествује у испуњавању царинских формалности које су предвиђене за овакве случајеве;
- 7) потписује прелиминарни извештај о извршеној инспекцији.

Члан 37

Правно лице из чл. 11, 12. и 14. овог закона дужно је да омогући међународну инспекцију, да сарађује са пратећим тимом и да му помаже у спровођењу међународне инспекције.

Начин и поступци сарадње правних лица из става 1. овог члана са пратећим тимом упутством уређује министар надлежан за управљање хемикалијама у сарадњи са министром надлежним за одбрану.

2. Инспекцијски надзор

Члан 38

Инспекцијски надзор над производњом, прерадом или коришћењем, односно складиштењем хемијске супстанце са Листе 1, 2. и 3. у војне сврхе дозвољене конвенцијом врши орган надлежан за инспекцијске послове у области одбране.

Члан 39

Инспекцијски надзор над производњом, прерадом, коришћењем или складиштењем хемијске супстанце са Листе 2. и 3. и дискретних органских супстанци за индустријске, пољопривредне, истраживачке, медицинске, фармацеутске и друге мирољубиве сврхе врше инспектори за заштиту животне средине.

Члан 40

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор органа надлежног за инспекцијске послове у области одбране и инспектор за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор) овлашћен је и дужан да контролише нарочито:

- 1) придржавање обавезе пријављивања производње, прераде, коришћења и складиштења хемијске супстанце из чл. 11, 12. и 14. овог закона;
- 2) тачност података из пријаве о производњи, преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце;
- 3) придржавање обавезе пријављивања реконструкције погона за производњу, прераду и коришћење хемијске супстанце као и све промене технологије производње, прераде и коришћења;
- 4) тачност пријављених података о реконструкцији погона за производњу, прераду и коришћење хемијске супстанце као и поштовање рокова за пријављивање;
- 5) придржавање обавезе подношења извештаја и информација о производњи, преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце, као и податке о постројењима за производњу, прераду и коришћење те хемијске супстанце;
- 6) тачност података у извештајима и информацијама и поштовање рокова достављања тих извештаја и информација.

Члан 41

У вршењу надзора из члана 40. овог закона инспектор је овлашћен и дужан да:

- 1) нареди пријављивање производње, прераде, коришћења и складиштења хемијске супстанце из чл. 11, 12. и 14. овог закона;
- 2) забрани производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце док се не изврши пријављивање;
- 3) нареди достављање у пријави тачних података о производњи, преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце;

- 4) нареди придржавање рокова;
- 5) нареди пријављивање реконструкције погона за производњу, прераду и коришћење хемијске супстанце као и промену технологије производње, прераде и коришћења хемијске супстанце;
- 6) забрани рад погона за производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце као и промену технологије производње, прераде и коришћења хемијске супстанце док се не изврши пријављивање;
- 7) нареди достављање тачних података у вези са реконструкцијом погона;
- 8) нареди поштовање рокова пријављивања реконструкције и промене технологије;
- 9) нареди достављање извештаја и информација.

У вршењу послова из става 1. овог члана инспектор може предузети и друге мере којима се онемогућава производња, прерада, коришћење и складиштење хемијске супстанце супротно овом закону.

Члан 42

Ако инспектор у вршењу надзора из члана 40. овог закона нађе да је приликом извоза и увоза хемијске супстанце повређен закон којим се уређује спољнотрговински промет наоружања, војне опреме и робе са двоструком наменом дужан је да о томе одмах обавести министарство надлежно за спољну трговину наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене и заједно са њим изврши надзор и предузме одговарајуће мере.

Члан 43

Министарство надлежно за одбрану односно министарство надлежно за управљање хемикалијама, дужно је да поднесе извештај о инспекцијском надзору Комисији најмање једном у шест месеци, а у случају грубог кршења одредби овог закона одмах. Инспекцијски извештај мора да садржи нарочито податке о извршеним инспекцијама, издатим налозима и другим мерама, као и о поднетим пријавама.

Члан 44

Против решења инспектора о одређивању мера из члана 41. овог закона, може се изјавити жалба.

Жалба на решење не задржава његово извршење.

По жалби на првостепено решење решава министар надлежан за одбрану односно министар надлежан за управљање хемикалијама.

V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 45

Новчаном казном од 150.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво и друго правно лице које производи, прерађује, користи или складишти хемијске супстанце ако:

- 1) развија, производи, стиче, задржава или, директно или индиректно преноси хемијско оружје на друга лица, односно употребљава хемијско оружје, односно на било који начин укључује у војне припреме употребу хемијског оружја, односно на било који начин помаже, охрабрује или подстиче друге да се укључе у активности које су забрањене овим законом, односно користи агенсе за сузбијање нереда као метод ратовања (члан 3);
- 2) пре започињања производње хемијске супстанце са Листе 1. нема одобрење министарства надлежног за одбрану (члан 11. став 1);
- 3) уз захтев за одобрење из члана 11. став 1. овог закона не поднесе тачне податке (члан 11. став 2);
- 4) захтев из члана 11. став 2. овог закона не поднесе у прописаном року (члан 11. став 3);
- 5) не пријави министарству надлежном за одбрану коришћење и складиштење хемијске супстанце са Листе 1, односно производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце са Листе 2. или производњу хемијске супстанце са Листе 3. у сврхе из члана 4. став 1. тач. 2) и 3) овог закона (члан 12);
- 6) не достави тачне податке у пријави за започињање делатности као и детаљан опис постројења укључујући инвентар опреме и детаљни дијаграм (члан 12. став 2. и члан 13. став 1);
- 7) не пријави започињање делатности министарству надлежном за управљање хемикалијама (члан 14. став 1);
- 8) не достави тачне податке у пријави за започињање делатности министарству надлежном за управљање хемикалијама (члан 14. став 2);
- 9) не пријави сваку реконструкцију погона за производњу и коришћење хемијске супстанце, као и све промене у технологији производње и коришћења хемијских супстанци са Листе 1. или не пријави најкасније 180 дана пре започињања реконструкције, односно започињања рада по новој технологији (члан 15);
- 10) не поднесе извештај о производњи, преради и складиштењу хемијске супстанце, као и податке о погону односно постројењима за производњу, прераду и коришћење хемијске супстанце до 31. јануара текуће године за претходну календарску годину (члан 16. став 1);

11) не поднесе информацију о плановима за производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце као и о плановима који се односе на погоне и постројења у којима ће се те делатности обављати најкасније до 15. септембра текуће године за наредну календарску годину (члан 16. став 2);

12) не поднесе информацију о насталим променама у плановима за производњу, прераду и коришћење хемијске супстанце са Листе 2. односно у плановима за производњу хемијске супстанце са Листе 3, после достављања информације у року из члана 16. став 3. овог закона;

13) производи, користи и складишти хемијску супстанцу са Листе 1. супротно условима из члана 18. овог закона;

14) производи хемијску супстанцу са Листе 1. у недозвољеним постројењима односно у реакционим судовима у којима се може континуирано производити или је запремина реакционих судова већа од прописане (члан 19);

15) производњу хемијске супстанце са Листе 1. обавља ван малог постројења са једним погоном а укупна количина произведене хемијске супстанце је већа од 10 килограма годишње и ако та хемијска супстанца не служи за заштитне сврхе, као ни за истраживачке, медицинске и фармацеутске сврхе (члан 20).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана привредном друштву или другом правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране обављања одређене привредне делатности до 10 година.

За привредни преступ из става 1. овог члана одговорном лицу у привредном друштву или другом правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности до 10 година.

Члан 46

Новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице које има дозволу за извоз и увоз хемијске супстанце са Листе 1, 2. и 3. прописане Законом о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом са двоструком наменом ("Службени лист СЦГ", број 7/05), а који до 15. септембра текуће године органу надлежном за издавање дозволе не достави информацију о активностима планираним у наредној календарској години (члан 17. став 3).

За радње из става 1. овог члана за привредни преступ казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара.

2. Прекршаји

Члан 47

Новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршаје привредно друштво или друго правно лице које производи, прерађује или користи, односно складишти хемијску супстанцу ако:

- 1) не поднесе извештаје и информације из члана 16. овог закона за хемијске супстанце са Листе 1. (чл. 21. и 22);
- 2) извештај из члана 16. став 1. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 1. не садржи податке из члана 21. овог закона;
- 3) информација из члана 16. став 2. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 1. не садржи податке из члана 22. овог закона;
- 4) не поднесе извештај из члана 16. став 1. за хемијску супстанцу са Листе 2. а производи је или прерађивао или користио ту хемијску супстанцу у току три претходне календарске године односно ако наставља са наведеним делатностима, односно ако је за те делатности утрошио више од количине прописане у члану 23. овог закона;
- 5) извештај из члана 16. став 1. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 2. не садржи податке из члана 24. овог закона;
- 6) информација о плановима из члана 16. став 2. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 2. не обухвата податке из члана 25. овог закона;
- 7) не поднесе извештај из члана 16. став 1. за хемијску супстанцу са Листе 3. а претходне календарске године је произведено односно у наредној календарској години биће произведено више од 30 тона ове хемијске супстанце чија је концентрација најмање 30% у односу на укупну масу (члан 26);
- 8) извештај из члана 16. став 1. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 3. не садржи податке из члана 27. овог закона;
- 9) информација о плановима из члана 16. став 2. овог закона за хемијску супстанцу са Листе 3. не обухвата податке из члана 28. овог закона;
- 10) не поднесе извештај из члана 16. став 1. за дискретну органску супстанцу која је синтезом произведена у претходној календарској години у количини већој од 200 тона или већој од 30 тона ако садржи елементе фосфор, сумпор и флуор (члан 29);
- 11) извештај из члана 29. не садржи податке из члана 30. овог закона;
- 12) спречава међународну инспекцију или не сарађује и не помаже пратећем тиму у спровођењу међународне инспекције (члан 37).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара или казном затвора до 30 дана.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана.

За прекршаје из става 1. овог члана привредном друштву или другом правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности до једне године.

За прекршаје из става 1. овог члана одговорном лицу у привредном друштву или другом правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређених послова у трајању до једне године.

За прекршаје из става 1. овог члана предузетнику или физичком лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности до три године.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48

Правна лица која производе хемијску супстанцу са Листе 1. дужна су да поднесу захтев за издавање одобрења министарству надлежном за одбрану најкасније у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Правно лице које користи или складишти хемијску супстанцу са Листе 1, производи, прерађује, користи или складишти хемијску супстанцу са Листе 2, односно производи хемијску супстанцу са Листе 3. у сврхе из члана 4. став 1. тач. 2) и 3) овог закона, као и власник односно корисник фабрике, погона односно постројења за њихову производњу, прераду и коришћење, дужан је да поднесе пријаву о обављању делатности министарству надлежном за одбрану најкасније у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Правно лице које производи, прерађује или користи односно складишти хемијску супстанцу са Листе 2, односно производи хемијску супстанцу са Листе 3. и дискретну органску супстанцу у индустријске, пољопривредне, истраживачке, медицинске, фармацеутске или друге мирољубиве сврхе као и власник односно корисник фабрике, погона односно постројења за њихову производњу, прераду и коришћење, дужан је да поднесе пријаву о обављању делатности министарству надлежном за управљање хемикалијама најкасније у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 49

Упутство из члана 13. овог закона министар надлежан за одбрану донеће у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Упутство из члана 35. став 2. овог закона и члана 37. став 2. овог закона министар надлежан за управљање хемикалијама у сарадњи са министром надлежним за одбрану донеће у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 50

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању ("Службени лист СЦГ", број 44/05).

Члан 51

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

ПРИЛОГ

Листа 1.

	(ЦАС број)
А. Токсичне хемијске супстанце:	
(1) О-алкил (мање или једнако C_{10} , укључујући циклоалкил) алкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр)-флуорофосфонати На пример: Сарин: О-изопропил метилфлуорофосфонат Соман: О-пинаколил метилфлуорофосфонат	(107-44-8) (96-64-0)
(2) О-алкил (мање или једнако C_{10} , укључујући циклоалкил) Н,Н-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) амидоцијанофосфат На пример: Табун: О-етил Н,Н диметиламидоцијанофосфат	(77-81-6)
(3) О-алкил (Х или мање или једнако C_{10} , укључујући циклоалкил) С-2-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр)-аминоетил алкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) тиофосфонати и одговарајуће алкиловане или протоноване соли На пример: ВХ: О-етил С-2-диизопропиламиноетилметилтиофосфонат	(50782-69-9)
(4) Сумпорни иперити: 2-хлоретилхлорметилсулфид Иперит: дихлордиетилсулфид Бис(2-хлоретилтио)метан	(2625-76-5) (505-60-2) (63869-13-6)
Сесквиниперит:	
1,2-Бис(2-хлоретилтио)етан	(3563-36-8)
1,3-Бис(2-хлоретилтио)-н-пропан	(63905-10-2)
1,4-Бис(2- хлоретилтио)-н-бутан	(142868-93-7)
1,5-Бис(2- хлоретилтио)-н-пентан	(142868-94-8)

Бис(2-хлоретилтиометил)етар	(63918-90-1)
О-иперит: Бис(2-хлоретилтиоетил)етар	(63918-89-8)
(5) Луизити:	
Луизит 1: 2-хлоровинилдихлорарсин	(541-25-3)
Луизит 2: Бис(2-хлорвинил)хлорарсин	(40334-69-8)
Луизит 3: Трис(2-хлорвинил)арсин	(40334-70-1)
(6) Азотни иперити:	
ХН1: Бис(2-хлоретил)етиламин	(538-07-8)
ХН2: Бис(2-хлоретил)метиламин	(51-75-2)
ХН3: Трис(2-хлоретил)амин	(555-77-1)
(7) Сакситоксин	(35523-89-8)
(8) Рицин	(9009-86-3)
Б. Прекурсори:	
(9) Алкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) фосфонилдифлуориди На пример: ДФ: Метилфосфонилдифлуорид	(676-99-3)
(10) О-алкил (Х или мање или једнако C ₁₀ , укључујући циклоалкил) О-2-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр)-аминоетил алкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) фосфонити и одговарајуће алкиловане или протоноване соли На пример: QL: О-етил О-2-диизопропиламиноетилметилфосфонит	(57856-11-8)
(11) Хлорсарин: О-изопропил метилхлорфосфонат	(1445-76-7)
(12) Хлорсоман: О-пинаколил метилхлорфосфонат	(7040-57-5)

Листа 2.

	(ЦАС број)
А. Токсичне хемијске супстанце:	
(1) Амитон: О,О-диетил С-[2-(диетиламино)етил]тиофосфонат и одговарајуће алкиловане или протоноване соли	(78-53-5)
(2) ПФИБ: 1,1,3,3,3-пентафлуор-2-(трифлуорметил)-1-пропен	(382-21-8)
(3) БЗ: 3-хинуклидинил бензилат (*)	(6581-06-2)
Б. Прекурсори:	
(4) Хемијске супстанце, осим оних наведених у Листи 1, које садрже атом фосфора за који је везана једна метил, етил или пропил (нормална или изо) група, али не и други атоми угљеника На пример: Метилфосфонил дихлорид	(676-97-1)
Диметил метилфосфонат	(756-79-6)
Изузетак: Фонофос: О-етил Ц-фенил етилфосфонотиолотионат	(944-22-9)
(5) Н,Н-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) амидофосфатни дихалиди	

(6) Диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) Н,Н-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр)-амидофосфати	
(7) Арсен трихлорид	(7784-34-1)
(8) 2,2-дифенил-2-хидрокси сирћетна киселина	(76-93-7)
(9) Хинуклидин-3-ол	(1619-34-7)
(10) Н,Н-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) аминокетил-2-хлориди и одговарајуће протонване соли	
(11) Н,Н-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) аминокетан-2-оли и одговарајуће протонване соли	
Изузеци: Н,Н-диметиламиноетанол и одговарајуће протонване соли	(108-01-0)
Н,Н-диетиламиноетанол и одговарајуће протонване соли	(100-37-8)
(12) Н,Н-диалкил (Ме, Ет, н-Пр или и-Пр) аминокетан-2-тиоли и одговарајуће протонване соли	
(13) Тиодигликол: Бис(2-хидроксиетил)сулфид	(111-48-8)
(14) Пинаколил алкохол: 3,3-диметилбутан-2-ол	(464-07-3)

Листа 3.

	(ЦАС број)
А. Токсичне хемијске супстанце:	
(1) Фозген: Карбонил дихлорид	(75-44-5)
(2) Хлорцијан	(506-77-4)
(3) Цианводоник	(74-90-8)
(4) Хлорпикрин: Трихлорнитрометан	(76-06-2)
Б. Прекурсори:	
(5) Фосфор оксихлорид	(10025-87-3)
(6) Фосфор трихлорид	(7719-12-2)
(7) Фосфор пентахлорид	(10026-13-8)
(8) Триметил фосфит	(121-45-9)
(9) Триетил фосфит	(122-52-1)
(10) Диметил фосфит	(868-85-9)
(11) Диетил фосфит	(762-04-9)
(12) Сумпор монохлорид	(10025-67-9)
(13) Сумпор дихлорид	(10545-99-0)
(14) Тионил хлорид	(7719-09-7)
(15) Етилдиетаноламин	(139-87-7)
(16) Метилдиетаноламин	(105-59-9)
(17) Триетаноламин	(102-71-6)